

Sodba Sodišča v zadevi C-298/23 | Inter IKEA Systems

Sporočilo za medije št. 119/26

Luxembourg, 8. september 2026

Pravo znamk: imetnik znamke lahko nasprotuje temu, da politična stranka uporablja njegovo ugledno znamko, če ta stranka ni dokazala, da njena svoboda izražanja prevlada nad pravicami in interesi tega imetnika

Politična stranka je javno predstavila načrt za reformo azilne politike in politike priseljevanja v Belgiji, pri čemer je za okrepitev svojega sporočila uporabila ugledne znamke IKEA. Da bi upravičila to uporabo, se je ta politična stranka sklicevala na svobodo izražanja. Sodišče je v sodbi navedlo, da mora nacionalno sodišče, da bi ugotovilo, ali navedena uporaba temelji na „upravičenem razlogu“, tehtati, na eni strani, lastninsko pravico imetnika znamke in njegove interese ter, na drugi strani, pravico do svobode izražanja, na katero se sklicuje tretja oseba, in njene interese, saj nobena od teh dveh pravic ni absolutna. Sodišče pa je ugotovilo, da bi v tem primeru uporaba teh znamk IKEA lahko znatno škodovala ugledu teh znamk in interesom njihovega imetnika. V teh okoliščinah se ne zdi, da bi uporaba znamk IKEA, izvedena izključno zaradi izkoriščanja njihovega ugleda za okrepitev političnega sporočila in povečanje njegovega razširjanja, prevladala nad pravicami in interesi imetnika teh znamk, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.

Leta 2022 je politična stranka Vlaams Belang na novinarski konferenci javno predstavila svoj politični načrt z naslovom „IKEA-PLAN – Immigratie Kan Echt Anders“ („IKEA-načrt – priseljevanje je dejansko mogoče drugače“), katerega cilj je reforma azilne politike in politike priseljevanja v Belgiji. Te predloge so spremljale ilustracije, ki so vsebovale znake, ki ustrezajo znamkam IKEA, ter liki, podobni tistim, ki so upodobljeni v navodilih za sestavo izdelkov podjetja IKEA. Tiskovna konferenca je bila predvajana v družbenih medijih. Družba Inter IKEA, imetnica teh znamk, je pred belgijskimi sodišči vložila tožbo zaradi kršitve pravic iz znamk proti združenju Vrijheidsfonds, ki je vodilo kampanjo politične stranke Vlaams Belang.

Združenje Vrijheidsfonds je pred nacionalnim sodiščem priznalo, da je znamke IKEA uporabilo brez soglasja njihovega imetnika, vendar je trdilo, da je ugled teh znamk uporabilo za okrepitev svojega sporočila, pri čemer je navedlo, da to pomeni „upravičen razlog“ v smislu predpisov Unije, ki bi tako ščitili svobodo izražanja, vključno s svobodo izražanja političnih mnenj in politične parodije.¹ Nacionalno sodišče je menilo, da gre za kolizijo med enakovrednimi temeljnimi pravicami, in sicer lastninsko pravico in pravico do svobode izražanja, zato je Sodišče Evropske unije zaprosilo za mnenje.

Sodišče je v sodbi najprej ugotovilo, da **uredba EU ne vsebuje podrobnejših opredelitev pojma „upravičen razlog“**. Vendar je zakonodajalec v uvodnih izjavah te uredbe poudaril, da je treba uredbo uporabljati tako, da se zagotovi polno spoštovanje temeljnih svoboščin in pravic, zlasti svobode izražanja.

Vendar zgolj sklicevanje na pravico do svobode izražanja ne zadostuje za utemeljitev upravičenega razloga. Tretja oseba, ki uporablja znak, ki je identičen ali podoben ugledni znamki, mora navesti konkretne razloge za to uporabo, povezane z uveljavljanjem svoje svobode izražanja, in dokazati, da ti razlogi prevladajo nad pravicami in interesi imetnika te znamke.

Nacionalno sodišče, ki mora ugotoviti, ali uporaba tretje osebe izhaja iz upravičenega razloga, **mora tehtati, na eni strani, lastninsko pravico imetnika ugledne znamke in njegove interese ter, na drugi strani, pravico do svobode izražanja**, na katero se sklicuje tretja oseba, in njene interese, pri čemer nobena od teh dveh pravic ni absolutna.

V tem okviru mora nacionalno sodišče ugotoviti, ali je tretja oseba znamko z ugledom uporabljala v dobri veri. To velja zlasti, kadar se ta uporaba izvaja z namenom posredovanja ideje ali mnenja, ki je povezano z znamko kot tako, z njenim imetnikom, njegovimi poslovnimi praksami, izdelki ali storitvami. Drugi pomembni dejavniki so, ali uporaba znamke **prispeva k razpravi v javnem interesu** ter kakšne **posledice** lahko ima to, da tretja oseba uporablja znamko za njenega

imetnika. Zlasti se od imetnika ne sme zahtevati, da dopusti uporabo, ki bi mu lahko povzročila nesorazmerno škodo ali ki bi celo lahko ogrozila samo bistvo izključne pravice, podeljene z registracijo te znamke.

V tem okviru je treba upoštevati, kako intenzivno tretja oseba uporablja ugledno znamko, obseg te uporabe in izbrane načine uporabe ter dejstvo, da bi uporaba tretje osebe lahko dajala vtis, da se imetnik te znamke strinja s posredovanim političnim sporočilom ali s spodbujanimi političnimi idejami ali da jih celo na kakršen koli način podpira, medtem ko vrednote, ki jih zagovarja ta imetnik, temeljijo na nevtralnosti do vseh političnih strank ali pa so nezdružljive s tem političnim sporočilom.

Sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da bi v tem primeru uporaba znamk IKEA lahko znatno škodovala ugledu teh znamk in interesom njihovega imetnika. V teh okoliščinah se ne zdi, da bi uporaba znamk IKEA, izvedena izključno zaradi izkoriščanja njihovega ugleda za okrepitev političnega sporočila in povečanje njegovega razširjanja, prevladala nad pravicami in interesi imetnika teh znamk, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije.

Splošno sodišče je pristojno za obravnavo predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki spadajo izključno na področje (1) skupnega sistema davka na dodano vrednost (DDV), (2) trošarin, (3) carinskega zakonika, (4) tarifne uvrstitve blaga v kombinirano nomenklaturu, (5) odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ali (6) sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Sodišče Evropske unije je pristojno za obravnavanje vseh drugih predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

Niti Sodišče niti Splošno sodišče ne odločata o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča ali Splošnega sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje. Predstavitev dejanskega stanja in pravnega okvira se nanaša na zadevno obdobje in temelji na spisu zadeve.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Slike izreka sodbe so na voljo na „[Curia Web TV](#)“ in na „[European Broadcasting Service](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Člen 9(2)(c) Uredbe (EU) [2017/1001](#) o blagovni znamki Evropske unije ter člen 10(2)(c) in (6) Direktive [2015/2436](#) o približevanju zakonodaj držav članic na področju blagovnih znamk.